

MINISTERIE VOOR UNIEZAKEN EN OVERZEESE RIJKSDELEN

Afdeling Nieuw-Guinea.		Klass. nr.	Doss. nr. 662.	
Corr. nr. 16143	/ 278.		Rubricering ZG. / G / V / DG	
Ingekomen stuk dd. 15-4-'52			INZAGE	
van	Ned. Zendingraad, A'dam		Voorafgaande	Na expeditie
Vervolg op Corr. nr. 13266.		orig. prints		A 29/4
Medezenden: 1) -Afschrift van brief van de Nederlandse Zendingraad te A'dam ddo. 21 Sept. '51/No. JS/Ms/1464/51. 2) -Afschrift résumé besprekingen met Zending en Missie over toelating in nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden van Nieuw-Guinea (2 stuks). 1) -Nog te maken. 2) -(2 stuks) hierbij gevoegd.		Getypt door:	Gecolld door:	Verzonden
		Es	Ho/DL	dd. 2.5.52. door J
Rappeleren op		Wijze van verzending a.a. (koerier, expresse, aangetekend, kosten verhalen, publiceren, zegelen, enz.).		
		<u>LUCHTPOST HOLLANDIA.</u>		
Te vernietigen na		jaar.		

's-Gravenhage, Mei 1952

Onderwerp: Toelating van Zending en Missie in nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden in Nieuw-Guinea.

Aan:

Z.E. De Gouverneur van Nieuw-Guinea,
te
HOLLANDIA.

2X

Ik heb de eer U.E. nevensgaand afschrift aan te bieden van het schrijven van de Nederlandse Zendingraad van 21 Sept. a.p. No. JS/Ms/1464/51, betreffende de toelating van Zending en Missie in nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden van Nieuw-Guinea, zomede afschriften van de résumé's van de besprekingen, die over de onderwerpelijke aangelegenheid op dit Ministerie zijn gevoerd met vertegenwoordigers van de Nederlandse Zendingraad en het Centraal Indisch Missie Bureau.

L de Corporalies

Zoals U uit bijgaande stukken moge blijken, bestaan bij Zending en Missie ernstige bezwaren tegen het feit, dat zij in hun activiteiten worden beperkt en dat aan hen niet wordt toegestaan hun arbeid aan te vangen in gebieden, waar het bestuur nog niet is gevestigd.

Ofschoon ik mij uiteraard zeer wel realiseer, dat aan de vestiging van Zending en Missie in nog niet onder bestuur gebrachte gebieden vele praktische moeilijkheden verbonden kunnen zijn, zo ~~doork~~ toch m.b.t. de door Zending en Missie in de onderhavige kwestie naar voren gebrachte desiderata een tegemoet-
~~komende houding willen aanbevelen~~ ^{op} ~~in~~ ^{te} nemen.

T standpunt

Van Zendingzijde is er m.i. terecht op gewezen, dat in verschillende delen van het voormalige Nederlandsch-Indië door de Zending met succes is gewerkt vóór de vestiging van het Nederlands gezag in deze gebieden, zonder dat op enigerlei wijze afbreuk is gedaan aan bevolkings- of bestuursbelangen.

De verrichte zendingsarbeid is de latere bestuursvoering ongetwijfeld ten goede gekomen, hetgeen weer een snellere openlegging en de verdere ontwikkeling van de betrokken gebieden in de hand heeft gewerkt.

Op grond van deze in het verleden opgedane gunstige ervaringen, ~~ben ik dan~~ dan ook ~~geneigd om niet~~ a priori een afwijzend standpunt ~~in te nemen~~ tegenover eventuele verzoeken van Zending- of Missiezijde om hun arbeid ook buiten het bestuurde gebied te mogen aanvangen.

I geen
L gemiddeld te
worden

Bij de besprekingen op dit Ministerie met de Missie is tot een bepaalde formulering van de kwestie gekomen, welke ook door de Zending is aanvaard en waarmede ook ik mij geheel heb kunnen verenigen.

Aan de verlangens van Zending en Missie is hierbij zoveel mogelijk tegemoet gekomen.

Deze formulering, welke ook uit bijlage dezes moge blijken, luidt als volgt:

" Men zal de kwestie zo moeten stellen, dat er principieel geen bezwaren zijn dat Zending en Missie hun activiteiten uitstrekken over nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden van Nieuw-Guinea. De praktische moeilijkheden, die daaraan verbonden kunnen zijn, waren geval voor geval vooraf in overleg met de Gouverneur van

Binnen deze ruimte niet schrijven.

Nieuw-Guinea

Nieuw-Guinea te bekijken met onverkorte
vrijheid van Missie en Zending om hierin
naar eigen inzicht te handelen behoudens
de werking van de ordonnantie ex art.37
van de Bewindsregeling, welke uiteraard
niet zodanig mag worden gehanteerd dat
aan het principe afbreuk wordt gedaan."

T *krab*
Ik moge U.E. verzoeken het daarheen
te willen leiden, dat bij voorkomende ge-
legenheden, ~~in het bijzonder~~ wat betreft
de vestiging van de "Regions Beyond
Missionary Union" in Nieuw-Guinea, met
de uitgestippelde gedragslijn rekening
wordt gehouden.

*Uitgaande brief door
de Minister getekend*

De Minister voor Uniezaken en O.R.,
[Handwritten signature]
25/4 *[Handwritten initials]*

23 April 1952.

GOUVERNEMENT VAN NIEUW-GUINEA

No. : 11247/52.-

Hollandia, 20 Juni 1952.-

Bijlagen : -

Onderwerp: Activiteit van Zending en Missie in nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden.

A A N :

- Apostolisch Prefect te Hollandia;
- Apostolisch Vicaris te Merauke;
- Terreinleider Nederlandse Kerkelijke Zending te Hollandia;
- Gemachtigde Moluks Protestantse Kerk voor Nieuw-Guinea te Fak-Fak;
- Gemachtigde Zending Protestant Maloekoe te Merauke;
- Administrator Christian and Missionary Alliance te Enarotali;
- Gemachtigde Doopsgezinde Zendingvereniging te Ajamaroe.
- Leider Unevangelized Field Mission te Sentani.

NG
M. Windmann
opgave bij het. v. v. v.
Juf. Verb.
Sep met doss 662
temperatuur
20/11

Ik heb de eere Uw Hoogwaardige Excellentie Uw Eerwaarde

hierbij mededeling te doen van het standpunt, dat in overleg met de Nederlandse Regering in het vervolg zal worden ingenomen met betrekking tot de werkzaamheden van Missie en Zending in nog niet onder daadwerkelijk bestuur gebrachte gebieden.

In principe bestaan er geen bezwaren tegen, dat Zending en Missie hun activiteiten tot genoemde gebieden uitstrekken.

De praktische moeilijkheden welke daaraan verbonden zijn, kunnen geval voor geval vooraf in overleg met mij worden gezien, waarbij echter voor Missie en Zending de onverkorte vrijheid blijft bestaan, om naar eigen inzicht te handelen, behoudens de eventuele werking van de krachtens artikel 37 van het Besluit Bewindsregeling Nieuw-Guinea uit te vaardigen ordonnantie, welke echter aan het genoemde principe uiteraard geen afbreuk doet.

De Gouverneur van Nieuw-Guinea,

Wg
S.L.J. VAN WAARDENBURG.-

O.c.:

- Alle Diensthooften;
- Het Hoofd van het Kantoor voor Bevolkingszaken;
- Het Hoofd van het Kantoor voor Voorlichting en Radio-Omroep;
- De Voorzitter van de Raad voor Volksoopvoeding;
- De Vertegenwoordiger van het Gouvernement van Nieuw-Guinea te Djakarta;
- De Residenten van Noord-, West-, Zuid- en Centraal Nieuw-Guinea;
- Alle Hoofden van Plaatselijk Bestuur;
- De Officier van Justitie bij de Raad van Justitie te Hollandia;
- De Rapporteur.